

Na osnovu člana 44 stav 2 tačka 3 Zakona o Centralnoj banci Crne Gore („Službeni list CG, br. 40/10, 6/13 i 70/17), a u vezi sa članom 125 stav 9 Zakona o kreditnim institucijama („Službeni list CG“, br. 72/19 i 8/21) i članom 19 stav 4 Zakona o sanaciji kreditnih institucija („Službeni list CG“, br. 72/19 i 8/21), Savjet Centralne banke Crne Gore, na sjednici održanoj 17. februara 2022. godine, donio je

**ODLUKU
O KRITERIJUMIMA ZA UTVRĐIVANJE KLJUČNIH FUNKCIJA
I OSNOVNIH LINIJA POSLOVANJA KREDITNE INSTITUCIJE**

Predmet

Član 1

Ovom odlukom uređuju se kriterijumi za utvrđivanje ključnih funkcija i osnovnih linija poslovanja kreditne institucije prilikom izrade planova oporavka kreditne institucije i planova sanacije kreditne institucije sa sjedištem u Crnoj Gori i planova sanacije za grupu čija matična kreditna institucija i članovi grupe imaju sjedište u Crnoj Gori (u daljem tekstu: planovi sanacije).

Kriterijumi za utvrđivanje ključnih funkcija

Član 2

(1) Funkcija se smatra ključnom ako ispunjava sljedeće kriterijume:

- 1) funkciju pruža kreditna institucija trećim stranama koje nisu povezane sa kreditnom institucijom ili grupom kojoj pripada kreditna institucija, i
- 2) iznenadni prekid te funkcije vjerovatno bi imao materijalno negativan uticaj na treće strane, doveo do preliivanja negativnih efekata na finansijski sistem ili do narušavanja opšteg povjerenja učesnika na tržištu zbog systemske važnosti funkcije za treće strane, i systemske važnosti kreditne institucije ili grupe u pružanju funkcije.

(2) Za procjenu materijalno negativnog uticaja na treće strane, systemsku važnost funkcije za treće strane i systemsku važnost kreditne institucije ili grupe u pružanju funkcije u smislu stava 1 tačka 2 ovog člana, uzima se u obzir veličina, tržišno učešće, eksterna i interna povezanost, složenost i prekogranične aktivnosti kreditne institucije ili grupe kojoj pripada kreditna institucija.

(3) Kriterijumi za ocjenu uticaja na treće strane uključuju najmanje sljedeće elemente:

- 1) prirodu i obim aktivnosti, nacionalni, regionalni ili globalni uticaj, obim i broj transakcija; broj klijenata i ugovornih strana; broj klijenata kojima je kreditna institucija jedini ili glavni partner za obavljanje bankarskih poslova;
- 2) važnost kreditne institucije na lokalnom, nacionalnom, regionalnom, ili evropskom nivou, s tim da se važnost kreditne institucije može procijeniti na osnovu tržišnog udjela, međusobne povezanosti, složenosti i prekograničnih aktivnosti;
- 3) vrstu klijenata i zainteresovanih strana na koje ključna funkcija utiče (npr. fizička lica, preduzetnici, mikro, mala, srednja i velika privredna društva, međubankarski klijenti, centralne klirinške kuće, državni organi i drugi subjekti javnog sektora);
- 4) uticaj potencijalnog poremećaja u obavljanju ključne funkcije na tržišta, infrastrukture finansijskih tržišta, klijente i usluge od javnog interesa, pri čemu procjena tog uticaja može posebno uključivati: efekat na likvidnost određenog tržišta, uticaj i nivo poremećaja u poslovanju klijenata i kratkoročne potrebe za likvidnošću; percepciju drugih ugovornih strana, klijenata i javnosti; kapacitet i brzinu reakcije klijenata; značaj za funkcionisanje drugih tržišta; efekat na likvidnost, poslove, strukturu drugog tržišta; efekat na druge ugovorne strane koji se odnosi na glavne klijente i međusobni odnos ključne funkcije sa drugim uslugama.

(4) Ključna funkcija smatra se zamjenjivom ako se može zamijeniti na prihvatljiv način i u razumnom vremenskom roku, izbjegavajući sistemske probleme za realnu ekonomiju i finansijska tržišta.

(5) Prilikom procjene zamjenjivosti ključne funkcije uzimaju se u obzir sljedeći kriterijumi:

- 1) struktura tržišta za tu ključnu funkciju i dostupnost pružalaca usluga na koje se može prenijeti obavljanje te ključne funkcije;
- 2) sposobnost drugih pružalaca usluga u smislu kapaciteta, zahtjeva za obavljanje ključne funkcije i potencijalnih prepreka ulasku ili proširenju kapaciteta obavljanja ključne funkcije;
- 3) motivacija drugih pružalaca usluga da preuzmu obavljanje ključne funkcije;
- 4) vrijeme potrebno korisnicima usluga za prelazak na novog pružaoca usluga i troškovi tog prelaska, vrijeme potrebno ostalim konkurentima da preuzmu ključne funkcije i da li je to vrijeme dovoljno da spriječi značajne poremećaje zavisno od vrste usluge.

(6) Pojedina usluga se smatra značajnom za obavljanje ključnih funkcija ako njeno neizvršenje ili prestanak pružanja može predstavljati ozbiljnu prepreku ili spriječiti izvršavanje jedne ili više ključnih funkcija, osim ako je može pružiti drugi pružalac usluga u razumnom roku i u uporedivoj mjeri s obzirom na njen cilj, kvalitet i cijenu.

(7) Prekid ključnih funkcije nastaje kada se više ne pruža u uporedivoj mjeri, pod uporedivim uslovima i uporedivog kvaliteta, osim ako se promjena u pružanju te funkcije odvija na uredan način.

Kriterijumi za utvrđivanje osnovnih linija poslovanja

Član 3

(1) Osnovne linije poslovanja utvrđuju se na osnovu sljedećih kriterijuma:

- 1) interne organizacije kreditne institucije,
- 2) ciljeva i opšte strategije kreditne institucije, i
- 3) doprinosa osnovne linije poslovanja finansijskim rezultatima kreditne institucije.

(2) Pokazatelji osnovnih linija poslovanja su naročito:

- 1) udio prihoda ostvarenih osnovnom linijom poslovanja u ukupnim prihodima kreditne institucije;
- 2) udio dobiti ostvarene osnovnom linijom poslovanja u ukupnoj dobiti kreditne institucije;
- 3) povraćaj na kapital ili aktivu;
- 4) ukupna aktiva, prihod i dobit;
- 5) baza klijenata, geografski prostor, brend i operativne sinergije poslovanja sa drugim poslovima grupe kojoj kreditna institucija pripada;
- 6) uticaj prestanka rada osnovne linije poslovanja na troškove i dobit, ako je ta osnovna linija poslovanja izvor finansiranja ili likvidnosti kreditne institucije;
- 7) mogućnosti razvoja osnovne linije poslovanja;
- 8) atraktivnost osnovne linije poslovanja za konkurente kao potencijalne sticaocce;
- 9) tržišni potencijal i vrijednost franšize za kreditnu instituciju ili grupu kojoj kreditna institucija pripada.

(3) Prilikom utvrđivanja osnovne linije poslovanja mogu se uzeti u obzir budući očekivani prihodi, izgledi za rast i vrijednost franšize, ako se zasnivaju na pretpostavkama koje proizilaze iz vjerodostojnih dokazanih projekcija.

(4) Osnovne linije poslovanja mogu se osloniti na aktivnosti koje same po sebi ne donose direktnu dobit za kreditnu instituciju, ali koje podržavaju te osnovne linije poslovanja kreditne institucije i na taj način indirektno doprinose dobiti kreditne institucije.

Rok za dostavljanje ključnih funkcija i osnovnih linija poslovanja

Član 4

Kreditne institucije su dužne da ključne funkcije i osnovne linije poslovanja utvrđene u skladu sa ovom odlukom dostavljaju Centralnoj banci Crne Gore do 15. maja tekuće godine, sa informacijama i podacima sa stanjem na dan 31. decembar prethodne godine, na obrascima iz Priloga 1 ove odluke.

Stupanje na snagu

Član 5

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

SAVJET CENTRALNE BANKE CRNE GORE

O.br.0101-1233-3/2022
Podgorica, 17.02.2022. godine

**PREDSJEDAVAJUĆI
G U V E R N E R,**
dr Radoje Žugić, s.r.

OBRAZAC 1: INFORMACIJE I PODACI ZA UTVRĐIVANJE KLJUČNIH FUNKCIJA

Aktivnosti, usluge ili djelatnosti	OSNOVNE LINIJE POSLOVANJA	LICE ODGOVORNO ZA DOSTAVLJANJE INFORMACIJA				
		Ime i prezime	Funkcija	Organizacioni dio	Broj telefona	E- mail adresa
		130	140	150	160	170
010	020					
1. Primanje depozita						
1.1. Fizička lica						
1.1.1. transakcioni računi						
rezidenti						
nerezidenti						
1.1.2. oročeni depoziti						
rezidenti						
nerezidenti						
1.2. Mikro, mala i srednja privredna društva						
rezidenti						
nerezidenti						
1.3. Velika privredna društva						
rezidenti						
nerezidenti						
1.4. Finansijske institucije						
1.5. Državni organi i drugi subjekti iz javnog sektora						
2. Kreditiranje						
2.1. Fizička lica						
2.1.1. Stambeni i hipotekarni krediti						
rezidenti						
nerezidenti						
2.1.2. Drugi krediti						
rezidenti						
nerezidenti						
2.2. Mikro, mala i srednja privredna društva						
2.2.1. Krediti obezbijedeni hipotekom						
rezidenti						
nerezidenti						
2.2.2. Drugi krediti						
rezidenti						
nerezidenti						
2.3. Velika privredna društva						
rezidenti						
nerezidenti						
2.4. Finansijske institucije						
2.5. Državni organi i drugi subjekti iz javnog sektora						
3. Platni promet, gotovina, kastodi usluge						
3.1. Fizička lica - platni promet						
Domaća						
Inostrana						
3.2. Mikro, mala i srednja privredna društva - platni promet						
Domaća						
Inostrana						
3.3. Velika privredna društva - platni promet						
Domaća						
Inostrana						
3.4. Međubankarska plaćanja						
Domaća						
Inostrana						
3.5. Usluge sa gotovinom (ATM i dr.)						
3.6. Kastodi usluge						
4. Finansiranje tržišta						
4.1. Repo poslovi						
4.2. Pozajmljivanje hartija od vrijednosti						
4.3. Međubankarsko pozajmljivanje						
4.4. Pozajmljivanje na marži / derivati						
4.5. Komercijalni zapis (eng. commercial papers)						
5. Tržišta kapitala						
5.1. Primarna tržišta						
5.2. Sekundarna tržišta / trgovina						
5.3. Upravljanje imovinom						

